

[Time: 3:00 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Explain the concept of environmental education with a definition. Write down how environmental education is the need of the hour.

OR

- b) Why is value education significant? What are the challenges that is faced by the teacher while imparting 'value education'.

Q.2 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) List the names of the Progressive Methods of teaching. Discuss any four of them detail with example.

OR

- b) Define 'Technology based Teaching'. How can technology be used to make teaching effective and qualitative both, explain with examples.

Q.3 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Write down the need for research in education. What assistance is given by the Government in our country for research? Discuss.

OR

- b) Define Action research. What areas in Pre-Primary and Primary Education where Action Research can be conducted?

Q.4 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Describe the impact of entry of Foreign Universities in Indian Education System in detail.

OR

- b) What are the potential challenges and concerns of Higher Education, write in detail.

Q.5 Write short note on Any Two. (20)

- a) Need for Peace Education
- b) Difference between Educational Institutes and Coaching Classes
- c) Accessibility and Availability in Educational Research.
- d) Concept of Cultural Rub off.

[वेळ: ३ तास]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

(मराठी अनुवाद)

प्र.१ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(२०)

(अ) पर्यावरणीय शिक्षणाची संकल्पना एका व्याख्येसह स्पष्ट करा. पर्यावरण शिक्षण ही काळाची गरज कशी आहे ते लिहा.

किंवा

(ब) मूल्यशिक्षण महत्वाचे का आहे? 'मूल्यशिक्षण' देणाऱ्या शिक्षकांसमोर कोणती आव्हाने आहेत.

प्र.२ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(२०)

(अ) अध्यापनाच्या प्रगतीशील पद्धतींची नावे सांगा. त्यांपैकी कोणत्याही चारची उदाहरणासह तपशीलवार चर्चा करा.

किंवा

(ब) 'तंत्रज्ञान आधारित अध्यापन' ची व्याख्या करा. अध्यापन प्रभावी आणि गुणात्मक दोन्ही करण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर कसा करता येईल, उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(२०)

(अ) शिक्षणात संशोधनाची गरज लिहा. आपल्या देशात सरकारकडून कोणती मदत दिली जाते? चर्चा करा. क्षणात संशोधनाची गरज लिहा. आपल्या देशात सरकारकडून कोणती मदत दिली जाते? चर्चा करा.

किंवा

(ब) कृती संशोधन परिभाषित करा. पूर्व-प्राथमिक आणि प्राथमिक शिक्षणातील कोणते क्षेत्र जेथे कृती संशोधन केले जाऊ शकते?

प्र.४ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(२०)

(अ) भारतीय शिक्षण व्यवस्थेत परदेशी विद्यापीठांच्या प्रवेशाचा परिणाम, तपशीलवार सांगा.

किंवा

(ब) उच्च शिक्षणाची संभाव्य आव्हाने आणि चिंता काय आहेत? सविस्तर लिहा

प्र.५ टीपा लिहा. (दोन)

(२०)

(अ) शांती साठी शिक्षणाची गरज

(ब) शैक्षणिक संस्था आणि कोचिंग क्लासेस मधील फरक

(क) शैक्षणिक संशोधनात सुलभता आणि उपलब्धता.

(ड) सांस्कृतिक देवाण घेवाण ची संकल्पना.
